

Els pòstits del senyor Nohisoc

TINA VALLÈS
La Galera
Barcelona 2021
143 pàgines

Tina Vallès (Barcelona, 1976) és llicenciada en filologia catalana i ha centrat la seva activitat professional al voltant de la llengua: correctora, traductora i escriptora, molt activa a les xarxes. La seva darrera novel·la, *Els pòstits del senyor Nohisoc* (Premi Folch i Torres 2020), també gira en bona part al voltant de la llengua, ja que un dels protagonistes, el Jacint Jané i Riera —no cal dir que hi hem de veure un clar homenatge a un dels grans filòlegs i correctors del país, Albert Jané i Riera—, és corrector professional i «un apassionat de les paraules, però potser d'una manera una mica... malaltís» (p. 123). Aquest enamorament, gairebé malaltís, de la feina i de la llengua serà un dels eixos argumentals de l'obra; l'altre serà la descoberta, per part de la protagonista, la Clàudia Llumeres, una nena de vuit anys que fa 3r de primària, d'una professió que no sabia ni tan sols que existís, ja que ha de fer un treball per a «explicar un ofici entrevistant algú que s'hi dediqui» (p. 6). La proposta de treball coincideix amb l'arribada al poble, i més concretament al mateix replà del pis de la Clàudia, del Jacint, un home que de seguida crida l'atenció de la nena, perquè arriba amb caixes i més caixes de llibres; però, sobretot, perquè el primer dia que s'atreveix a trucar a casa seva per presentar-se i explicar-li que ha de fer un treball sobre un ofici, té una sorpresa majúscula i intrigant: el Jacint no obre i li passa un pòstit per sota la porta que només diu: «No hi soc»

(p. 25). L'estupefacció no l'acovardeix i, com que és decidida, tossuda i saberuda, no para i encara en vol saber més, del veí, del seu ofici, de la seva actitud tan estranya... I comença a crear hipòtesis i a intentar descobrir qui és aquest veí tan especial i de què treballa que ho pugui fer sempre des de casa. I comença un joc, ple d'enigmes i misteris d'allò més innocents però versemblants tenint en compte l'edat de la protagonista, que es van inflant i resolent, mitjançant els pòstits que els dos protagonistes s'intercanvien. Uns pòstits omnipresents en l'obra, des del títol fins a la pàgina final de l'editora adreçada al lector, passant per les il·lustracions i les guardes, un veritable *leitmotiv*. No cal dir que la Clàudia se'n sortirà, que aconseguirà saber l'ofici del Jacint, entrevistar-lo i fins i tot que un dia vagi a la seva classe a parlar-los de la feina. El més important, però, serà l'aprenentatge vital de la Clàudia, molt més enllà del treball escolar, un aprenentatge basat en la quotidianitat, ric, versemblant i engrescador per als lectors a partir de vuit anys, malgrat tractar-se d'una «aventura» tan allunyada de les modes de la literatura infantil, en què la fantasia i l'acció trepidant tenen un paper preponderant. Un cant a la llengua, a la descoberta de les coses properes i aparentment insignificants, a l'amistat i, en definitiva, a la vida, que hem de procurar de viure en companyia i no fer com el cargol, «que quan li toques les banyes s'amaga dins la closca» (p. 59).

Una obra amena, rica, molt ben escrita i editada, un premi Folch i Torres ben merescut. Una novel·la que, gosaria dir, fa seves, entre moltes altres coses, les paraules del poema «Gens com paraules», de Miquel Desclot: «La mort d'una paraula és un malastre / que fa encongir tota la humanitat» (*Despertar-me quan no dormo*, Proa, Barcelona 2021, p. 55). Un veritable homenatge a la llengua i a la gent que en té cura i hi treballa, sovint des de la solitud, com el Jacint. Però, ja que un dels protagonistes, com l'autora, és corrector, no em puc estar de demanar que en la propera edició, que estic segur que es farà, s'hi corregeixi la «taula de planxar» que es descarrega del camió de les mudances (p. 24) per la *post de planxar*, que el «passar-se-li tot» (p. 61 i 94) sigui *passar-li tot*, o que la cadira del text (p. 114) es converteixi en la butaca o poltrona en què, segons l'il·lustrador, s'asseu la Clàudia (p. 115). Res, un parell de detalls que demostren com és d'important, complexa i compromesa la feina del corrector.■

PERE MARTÍ I BERTRAN